

Tres economies en dades: què revela una xifra sobre un sistema

Investigació amb les bases de dades del Banc Mundial i de l'INE: arreplegar cinc indicadors de tres països triats pel mateix grup i deduir de les xifres com respon cada un a les preguntes de què, com i per a qui produir.

DURADA

55 min · 1 sessió a l'aula d'informàtica

AGRUPAMENT

parelles

UNITAT 1

L'economia com a ciència social

MATERIALS

- Un ordinador o tauleta per parella amb accés a datos.bancomundial.org
- Fitxa de recollida impresa (una fila per indicador, una columna per país)
- Calculadora

ENCAIX CURRICULAR · Sabers A.1, A.3, A.6 · Comp. específiques CE1 · Comp. clau CD, STEM, CPSAA, CCL

Plantejament

El cas dels tres sistemes econòmics vos donava els països ja triats i les xifres ja arreplegades. Ací es fa al revés: **trieu vosaltres els països i busqueu vosaltres les dades**, que és com es treballa de veres.

La pregunta de la sessió és si un sistema econòmic es pot *llegir* a les xifres sense que ningú vos diga de quin país es tracta. La resposta curta és que a vegades sí i a vegades no, i esbrinar quan falla el mètode és la meitat de l'aprenentatge.

Trebal·leu per parelles. Cada parella tria **tres països que crega que funcionen de manera distinta** — tant se val el criteri de partida, després ho contrastarem— i ompli la fitxa amb els cinc indicadors.

Objectius didàctics

- Localitzar i citar correctament un indicador en una base de dades estadística internacional.
- Distingir un indicador de nivell (PIB per capita) d'un de distribució (Gini) i d'un d'estructura (pes del sector públic).
- Deduir trets del sistema econòmic d'un país a partir de dades, i reconèixer els límits d'eixa deducció.
- Detectar quan dos països amb xifres pareguades responen de manera distinta a les tres preguntes.

Els cinc indicadors

#	INDICADOR	ON ÉS	QUINA PREGUNTA AJUDA A RESPONDRE
1	PIB per capita (PPA, \$ internacionals)	Banc Mundial	Quant produïx per persona?
2	Despesa pública total (% del PIB)	Banc Mundial / FMI	Qui decidix, el mercat o l'Estat?
3	Índex de Gini	Banc Mundial	Per a qui?
4	Esperança de vida en néixer	Banc Mundial	Què aconsegueix amb el que produïx?
5	Pes del sector servicis (% del VAB)	Banc Mundial	Què produïx?

Anoteu sempre **l'any de la dada**. Els indicadors no ixen tots el mateix any i comparar 2019 amb 2023 és un error clàssic que invalida la comparació.

Passos (sessió de 55 min)

- 1. Elecció i aposta (5 min).** Cada parella tria tres països i escriu, **abans de mirar cap dada**, què espera trobar en cada un. Esta aposta s'entrega junt amb la fitxa: la gràcia està a comprovar després quant va encertat.
- 2. Recollida (20 min).** Busqueu els cinc indicadors dels tres països a datos.bancomundial.org. Anoteu el valor, l'any i el nom exacte de l'indicador.
- 3. Buits (5 min).** Quasi segur que falta alguna dada: hi ha països que no publiquen Gini, o el publiquen amb cinc anys de retard. Anoteu què falta i des de quan. Una dada que no existix també és informació.
- 4. Lectura (15 min).** Per a cada país, responeu en una frase a les tres preguntes de Samuelson usant només les xifres que teniu davant.
- 5. Contrast (10 min).** Compareu la vostra aposta inicial amb el que heu trobat. En quin país vos va equivocar més? Per què?

Fitxa de recollida

Parella: _____ Data de consulta: ____/____/____

	País A: _____	País B: _____	País C: _____
1. PIB per capita (PPA)	_____ (any ____)	_____ (any ____)	_____ (any ____)
2. Despesa pública (% PIB)	_____ (any ____)	_____ (any ____)	_____ (any ____)
3. Índex de Gini	_____ (any ____)	_____ (any ____)	_____ (any ____)
4. Esperança de vida	_____ (any ____)	_____ (any ____)	_____ (any ____)
5. Servicis (% VAB)	_____ (any ____)	_____ (any ____)	_____ (any ____)

Aposta prèvia (escrita abans de buscar):

País A: _____
País B: _____
País C: _____

Què falta i des de quan: _____

Preguntes d'anàlisi

- Quin indicador vos ha resultat **més útil** per a separar un sistema d'un altre? I quin no separava res?
- Dos dels vostres països poden tindre un PIB per capita paregut i un Gini molt distint. Què significa això en la vida d'una persona corrent?
- La despesa pública sobre el PIB s'usa sovint com a mesura de «quant Estat hi ha». Busqueu almenys **una raó per la qual eixa drecera enganya**.
- Si hagéreu d'afegir un sisé indicador per a entendre millor un sistema econòmic, quin seria i per què?

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Rigor de la font	Indicadors localitzats, amb any i nom exacte anotats	30 %
Lectura de les dades	Respon a les tres preguntes recolzant-se en xifres concretes	30 %
Esperit crític	Detecta buits i límits dels indicadors	25 %
Comunicació	Fitxa completa i llegible, conclusions en llenguatge clar	15 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** donar els tres països ja triats (per exemple Noruega, Mèxic i Vietnam) i només tres indicadors.
- **Per a qui va sobrat:** afegir la sèrie temporal d'un indicador i descriure com ha canviat el sistema del país en vint anys. La Xina és el cas que més discussió genera.
- **Versió curta (30 min):** un sol país per parella i posada en comú amb tota la classe a la pissarra.
- **Connexió amb la Unitat 12:** guardeu la fitxa. Quan arribeu a globalització, tornareu sobre estos mateixos països per a vore quant depén cada un de l'exterior.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE